

Table with 2 columns: Description of items (e.g., 'Wafsa ar peefufschichanu par pafsi'), quantity, and price.

Mahjas Weefis.

Mahjas Weefis teef isdoots festdeemam no pifn. 8 fahlot.
Wafsa par flubinafchanu:
par weenas flejas fmalu ralfu (Pelti)-
rinbu, jeb to weetu, to tahda rinda eenem,
mekfa 8 fap.
Wedahija un eefpeidija Riga,
Ernf Plates grahmata-un bilfchu-
drakatawa un buru-lectuwee pee Petera
dafnijas.

26. gada-gahjums. — Mahjas Weefis isnaft meenreis pa nedeku.

No. 15.

Sestdeen, 13. aprill.

1891.

Mahjas Weef ar Peelifumu war pafellet un flubinafchanu nobot Riga, manā drufatawā un Latweefichu grahmata pahrdotawā pee Petera dafnijas. Wef tam Mahjas Weefi war wehl pafellet bej dauts peenemfchanas weetām Peterburgas un Selgamas fherigā, wehl jitas pilfektās, tā: Sehfo: S. Peterfen un Grahwel Igu pahrdotawās; Walfā: M. Kuboff un Paulin Igu grahmata pahrdotawās; Walmeeerā: S. G. Terey un debla Igu grahm. pahrdotawā; Ansenē: J. Alfne Iga grahm. pahrdotawā; Daudonā: pee grahm. fehjeja Karl Grubfin Iga; Jannjelgawā: A. Sāwabe Iga grahm. pahrdotawā; Zeligawā: Wefhorn Iga grahm. pahrdotawā, Pils eelā; S. Mlanun un Saeger Igu grahm. pahrdotawās; Waukā: Bedmann Iga grahm. pahrdotawā; Kulbigā: Wefhorn Iga grahmata pahrdotawā; Talfā: S. Tow Iga grahmata pahrdotawā un bibliotefā un Wolontfchewfki Iga grahmata pahrdotawā. Tad wehl „Mahjas Weef“ war apfelleet pee faweem zeem. draubfes mahjajajem, flolotajem un pagafia ftrihwereem, kuru misft luhhu, tahdas apfellefchanas laipni peenem.

Par reibinoscheem dsehreeneem un tabaku.

Kur mellejams ihtenais eemefis, kadēf kaudis leeto reibinoschus un ufbubinoschus lihbfekfus un narfotimus — wihnu, begwihnu, opiumu un jitas mafaf ifplattas weelas, tā: morfiju, eteru un nahwigu fehnu nomehrzejumu? Rā wispirms sehlas schis paradums un kadēf tas it ahtri ifplatties un it flingri turdā wifās kauschu kahrtās, fiarp mefchoneem un ifgliftoteem? Rā ifflaidrojams nenoleefamais falks, ka tur, kur begwihns, wihns un alus naw pafihfami, tur wifadā finā leeto opiumu, peemineo nomehrzejumu un jitas weelas, kamēr tabakas fmehefchana ir wifā pafaulē ifplattā.

Rā peefpeefch zilwekus apreibinates? Jantajeet pirmo zilweku, kuru faflopeet, kas wispirms wimu peefpeebis dert alkoholu faturofchus dsehreenu un kadēf wifsch tos tagad dsew. Wifsch aibildes: „Tas ir patihfami, wif dsew“, jeb wifsch warbit wehl peemietinās: „Es dsewu, lai prahta jautribu ufturetu.“ Wehl ir ari otra kauschu fehkra, — tas ir tee, kwei nelad nepuhlas pat fewi jautat — waj ir labi jeb ifliti, dert fpiritu faturofchus dsehreenu: wini peewed, tā wifstjamatā peerahdijumu, iftejeenu, ka wihns efot wefeligs un fiiprinot, t. i. atfauzas, tā uf apmeerinofchu eemeflu, uf to ifflaidrojumu, kura nepareifiba jaw fen peerahdita.

Segeet to pafchu jantajumu peefschā fmehetajam: jantajeet wimu, kas wispirms wedis wimu uf tahm domam, fmehet un kas wimu peefpeefch, wehl arweem turetes fewi fchi paraduma? Alibde buhs tahda pate: „Lai ruhpes aifdihitu; bej tam wehl schis paradums wifur ir ifplattis; wif fmeheft!“

Kaitam gan tos pafchus, jeb ari lihbfigus eemeflus peewebis ari tee, kwei padewufchees opiuma un morfija leetofchanai.

„Lai aifdihitu tumfchas domas; lai ufturetu prahta jautribu; pehdigi, tadēf, ka wif tāpat dara.“

Ar fcheem pafcheem peerahdijumeem waretu ifflaidrot wehl dafchus jitus paradumus, peem. fwiopot, pee fewis murdet dseefmas un wehl dauts jitus nefaitigus paradumus. Bet ar angfchmineteem ap-

dullinafchanas lihbfekfem ir jitati. Lai tabaku, wihnu, opiumu apgahdatu tahdā dautfuma, kahdā tee teef peeprafiti, miljoni un wehl miljoni defetinu labafās femes teef ifleetots rubfu, tupenu, kanepju, apinu, wihnogu un tabakas audfinafchanai, un miljoni zilweku — Anglijā 1/2 dafa wifu eedfihwotaju — nodarchojas fchahs weelas ifgatawobami. Bet tas wehl naw wif. Sefo rafchojumu leetofchana, bej kahdām fchaubam, ir leelafā mehā kaitiga, fa-weenota wiflifu faunumu, kurefch no wifseem afifhīs — faunumu, kurefch weh famaitafchana wairaf wihweefchu un feeweefchu, nekā to eefpeji afinaini kawi un lipigas flimibas, kwei zilweku dfinumu ifnihina. Un wifu fcho zilweki toti labi fina, ka ne minutes newar wimu peerahdijumeem tizej, tad wini flahfa, ka fcho maitafcho eeradumu wini efot peefawinaju fchi tital tadēf, lai „aifdihitu geuhfherdibu, ufturetu prahta jautribu“, jeb ari weentafschēf, tadēf, ka wif tā dara.“

Tadēf, ka redfams, wajag buht jitati fchis ehmotās buhfchana ifflaidrojochanai. Uf leelā dshimes jeta, tā ari uf tahs fiirpinau mehēf beefchi ween fafopam mihfofchus wezafus, kwei, lai gan ir pilnigi gatawi nekā kuru — pat geuhfata upuri famu pehznahjeju labā, turklāt ne minuti neapdomajas, ifdodami peefsch wihna, begwihna, alus un tabakas it dauts naukas, kuras peetiftu, ja nu ne famu nelaimigo, falkdamo behnu peenahjigai paehdinafchanai, tad tomēr wifmafatais, lai wimu aiffargatu no wifleelafā truhfuma.

No eefschjemes.

a) Walfibas leetas.

Uf fcha gada munfuru fapuljem jaeronas kahjemeeku — un zeetofchmu-leelgabaleeku referwiteem no 1886. waj 1891. gada gahjuma. Pirmajee ir tee referwifti, kwei mafaf nekā 3 gadus bhufchi ihtenā deenēfā, pehdejee tee, kwei wairaf nekā 3 gadus deenējufchi. Peterburgas kara-aggabalā munfuru fapuljes eefahftees 1. feptembri, Wifnas kara-aggabalā — 10. feptembri.

Waltijas domem pahwaldēf wezafais topografs Erlichš paangftinatš par hofrahtu.

Zaur Wisaugfataf pawehli no 31. marta par porufschiteem (leitnanteem), fiarp giteem, paang-

finati fchahdi podporufschiti: Paffits (militartopografs wirfchtabā), Wifneekš (98. Terb. reg.), Sihpols (104. Drenb. reg.), Behrfinfch (110. Ranas reg.), Wlaus's (113. Stararufas reg.), Dfolinfch (163. Lentor. reg.).

Par mironu paglabafchanu pehz Lutera fchibās eerafcham „Wif. Sub. Awif“ nodrutās fchahds finojums: Uf „Swod Sakonow“ XIII. fehjuma 917. art. un ta papifdinajuma pamata, turpinajums no 1857. gada, eefchleetu ministris ewanglut. general-konfiftorijai pawehlejis, wifam weetigam konfiftorijam ufdot, lai gahda par to, ka fem winām eefchafas perfonas mirufcho Luteram lihfs wehlaki nepaglabā, tā pehz trim deenam pehz nahwes, ifnemot fewifchfus atgadijumus, bet tos, kas mirufchi ar lipigām flimibam un karfā wafaras laikā, war ari agrati paglabat, pehz tam, tad no ahrfita, garidfneezibas waj polijijas dabuta leeziba par to, ka paglabajamais patefif nomiris, ka nahwes fhmes flaidri redfamas un ka naw ta pafcha 918. artikulā minetu apfaktu, kwei prafta, ka lihfi no teefas-medijniflas pufes wajaga pahrmeklet. Tapat mahjajajem fawi draubfes lozketi zaur peenahfcham pamahjibam jarauga pahreleziinat, ka fchahs kahrtibas eewehrofchana ir wajadfiga.

Pret mefchu postifchana augftā Walfiba, tā Peterburgas awifes fino, fperfchot flingrus fofus.

Kreewijas walfiba, tā „D. J.“ fino, falihgufe jauno 3-prozentu aifnehmumu felta naudā, kura ifdarifchana ufnehmufchees danfeeri Hoffchilbs, Bleichreders un Mendelfons un beedēf, Diskonto-Romandit beedriba, Peterburgas fiarpfautifkā banta un Diskonto banta. Ufnehmumu ifleetofchot weenigi Sawfiarpiga femes kredita fihlu fihmju atpirtfchanai. Semafkas kuref uf fcho jauno aifnehmumu efot no teifts uf 84 rbl. no fināta.

Wafkawa. Pehz finam if Peterburgas, Schihdu mekanifkem, fpirita dedfinatajeem un alus daritajeem, tā ari wifseem Schihdu amatneekfem ir noleegts, nomeftees Wafkawa un wifā Wafkawas gubernā.

Gruntš ihpafchumu Rjemas, Podolijas, Wolinijas, Wifnas, Kaunas, Grodnas, Mogitewas, Witebfas un Wifufas gubernās, ahrpus pilfcham un meefteem, tā fikumā ifflubinatš, naw brihw dot

dshiwibas muhfcha leetofchana tahdeem Bofu tautibas zilwekem, kureem pehz flikuma no 1865. g. 10. de-
zembra noleegts eemantot jaunu gruntfihpafchumu.

b) Original- finojumi.

No Ropafcheem. Ropafchu dfinatfungs, barons W., kuru gadu ifdēt dauts mafas no fawa mefcha, kas rokpekeem un Ropafchu fainmeekem atnes labu pelnu. Sihperi un balfi teef leelā flaitā fawefi uf Weelās Juglas krafteem, lai ufnahfot leelam ufdenam, tos waretu dabut ar plofteem lejā. Ar plofifchamu pagahjufchu pawafari nopelnija dauts ftrahdneeki kreetnu grafi, bet beigās tomēr apahre-
tejee krodineeki bij tee laimigatē. Pagahjufchā pawafara brangā pelna bij fcho pawafar dauts wairaf „laimēs fehrajus“ panudinajufe, dotees uf plofteem, bet tā nabafini ifbihjās, dabudami dširdet, ka jaw wajadfigā dafa ftrahdneeku falihgita. Dafchš pat bij atflahjees no fainmeeka, eelkfams weeteeku un de-
wees uf ifflaweto plofifchamu, kur pelnot rubli pa deenu un wehl pahri mahrfas warot uftaut.

C-g.

No Mangakeem. Peetdeen, 5. aprill fch. g. tita fchejeenes mefchā, netahfu no Stegera mahjas, atrafš tahda feeweefcha lihfi; ifmeklejet ifrahdijās, ka nelaike bija kahda weza feewina, kura fchā pagafā pafihfama ar nofautumu „Dalgene“ — kur wina peederiga, naw finams — un tepat jaw ilgafus gadus dshwojufe. Preefch kahdām nedelam wina bija bej kahdas mehfts pafudufe. — Smehtieem, 24. maria, peewafari, tita fche wezā Pehrtona tehwa balfs dširdeta dohji eeruhgamees. Laifš ir toti flis un patihfams. K. Daude.

No Jaun-Gulbenes. Lai gan Jaun-Gulbeneefchi fpehrufchi dafchā finā fofus uf preefchu, tomēr rafkfneezibas finā tee fnaufch wehl falbā meegā, kaut gan netruhftu wihru, kas waretu dauts lo ftrahdat rafkfneezibas finā un kwei waretu deefgan laika at-
lignat un pafinot par fchahs pufes notifumeem un eerafcham. Wehletumees, ka ari Jaun-Gulbeneefchi fahftu greeft leelatu mehribu uf rafkfneezidu un preefch tahs wajejo laifu ifleetotu. Kadas Jaun-Gulbeneetes.

No Tufuma un apfahrtnees. Marta meh-
nefcha 31. deenā ufnahja pirmāis leetus. — Wafa-

Dafchadi rafsti.

Zeeldeenu olas.

Olas jaw firmā fenatnē pee attihfittakām tautam bereja par jaunatmodofchās dshiwibas fihmi dabā, un dafchās tautas, peem. wejee Germani, nefa upurus fawai pawafaras deewei Dfterai, kadēf Wahzeefchi wehl fchobalt deen Zeelbeenas fwehftus nofauz par „oftern“, kurefch nofaukums atlizees no wezeem paganu laifeem.

Pee wezajeeem krfiftiteem ola bereja tā angfcham-
zeffchanaš fihme: jo tapat tā if olas attihftas jauna dshiwiba, tā ari mehš fawā laifā no kapenem ufmo-
dihimees uf jaunu dshiwibu.

Tā tad eeradums, ka uf Zeeldeenam weens otru apdahwina raibi krahfotām, nofihwīgām olam, ir wezu wezais un tahs teef wifwifabi iffchahfchotās. Wifweentafschafalais krahfofchanaš lihbfekfīs ir tahds, ka uhdenim, kura olas wahra, peemaija krahf tahdu nekaitigu krahfas weelu un tad ifwahritās olas, wehl flitas, eeberfē ar fpeka gabalīnu. Zaur to panāf, tā tahs ifflatas fmalu fpihdofchās. Dauts mahfīgati pagatawofamas wifabi ifraibotas olas; to war dafchadi ifdarit. War igreest no drehbes dafchadas figurās, firdfinus, fwaigines u. t. t. un tad tahs labi zeeti apfeet ap jehlām olam, tad fchahdi apfihfās olas nowahra ufdent, kureem wefel-
libāi nekaitiga krahfa peelfika, un pehz tam atnem apfihfōs igreefōs mufturus, kwei nu uf olam iffla-
tifees balfi. War ari tā darit: uf jehlām olam uf-
fihme kaut kahdu fihmejumu ar fchidreem wafkeem, pirmš tahs teef wahfritās krahfotā ufdent. Ar waf-
keem fihmetās weetas krahfas nepekenem un tā tad fihmejums patš ifdodas uf olas uf to wiflabato.

Loti flaitas olas war pagatawot, ja tahs apfeem ar raibu lupatīnu jeb mufturotu melnu jeb krahfotu tilla drahtu. Bet jaunafā laifā wairš neapmeerinas ar to ween, olas nofrahfot fmalu fpihdofchās, bet uf tahm war, glufchi weentafschefcheem lihbfekfem, uftaitit ehromotas, smeeltigas figurās. Par fchahdām olam kahrtreif mafinajee toti preezajees un ja fihmejums uf olas dafchreif neubhtu tā ifdewees, tā to wefle-
jamees, tad mafinajee fchahdu wainu mums peebos un wimu afa eedomibas fpehja mihfu prahtu papil-
dinās to, ko mehš ar fawu mahfifu neubhfin fpeh-
jufchi. Tā, peem., no olam war pagatawot dafch-
dafchadafas galwas. Olai, kura eepreefch nowahrita, wajaga weenu pufi, proti to, kur ghimns nahfs, nofrahfot uhdens krahfām jeb ari ar krahfotu fihmli meefas krahfā. Smalftam linijam apfihme degumu, muti, aqis un ufajis, kureus tamlihdfigi wajaga nofrahfot. Ja grīb pagatawot wihreefcha galwu, tad drofchfēdīgās uhfas ifflatu toti pazels. Naw nemaf gruhiti, maf ftrihpi-
nam ghimi padarit toti wezu. Kur fchahdas ftrih-
pinas melkamas, to war wiflabati noftaitees no weza zilweka jeb ari no kahdas firmgalwja bildes, ja tahda gadās pee wofas. Matus pagatawot no lineem jeb no fagreestās un tad ifkemmētās wifnas. Tad pagatawot no fihwa papira jeb drehbes galwas fegu, kas pee ghimja peeder, fcho tad peelpina, if-
greefch preefch tahs weetas, kur falks atrodas, ap-
falki no papira, kuru aplipina baltu, farkanu jeb melnu un to peefiprina tāpat tā galwas fegu. Schah-
dejabi war pagatawot kahdu wezu mahminu jeb tehinu, kahdu fmalu jaunlungu, waju meiteniti u. t. t.

Lihbfigi war taift ari dafchadus feedu pumpuri-
fchus un augtus. Peemehram, it labi ifflatas ana-
nafs. Olu nofrahfo tumfchu dseltenu, pehz tam ar
fmalu pinfeli jeb mihfifu fpalwu uf fihme dafchadas
ftrihpas un meglus. Tad ifgreefch tumfchafu fpih-

dofchu papiru fpurainu anafafu bikerlapu weidā un to peelpina olas apafajā galā.

Jiti weentafschēf pagatawofami dafchadi putni; wiflabati fcham noluhfam der fofis, gulhji jeb pih-
les, ari ftrahfēf (fwehtelis), uf lighdas tupeedams, ifflatas toti labi. Spahrnus waj nu uf pafchās olas uftrahfo, jeb ari, tā galwu, kaku un ahti if-
greefch if fihwa papira, nofrahfo un tad peelpina. Saprotams, ka wajaga labas ifweezibas, lai tehlo-
jumu kaut jif pareifi pagatawotu; wiflabati ir, ka fcham noluhfam eegahdajas wifadus nofihmejums, kwei leelā mehā dabujami. Lighdinas pagatawot no fuhnam jeb falfas wifnas.

Tā iflumā zeem. Lafitajeem pafneegti padomi, tā Zeeldeenu olas pagatawofamas. Sefo rindinu noluhfs bija, muhfu jaunajai poadufe jagahdat derigu, pamahzofchu laika kawelli, zaur ko buhs eefpehjams, fawejus toti eepreeziinat. Ari jaunamas panāfs famu noluhftu, ja fawam ifredsetam uf preezigajeem Zeel-
deenas fwehkeem pafneegs pafchās pagatawotu toti nofihwigu olu. Kaut fchahs rindinas famu noluhftu fafneegtu, to no wifas firds wehle A—ts.

No Kreewijas uf Sibiriju.

Pehz Kreewu laitafkija „Прорага“.

Katrs gadu tuhftois ifwada zilwekus no fawas dfinutenes, dafchadām gubernam, aprinfeem, pagasteem un fahdfcham, uf tahlam malam, meklet laimi, ifit-
fchamu un maifes kufofu. Sibirija fchā finā ir ifrahdijufes par apfollito seni. Kreewu fenneeki ftruhgalwigi dšenas pahf Uraleem uf Dkoflas juheas krafteem. Wifus aizina turpu brihwi ftepu klajumi, labafā rafcha un ufturas lihbfektu lehtums. Par nofchefhofchamu fchi Kreewu tautas dshifchanaš uf aufrumeem ir ar leekem ghufumeem, lifftam un

faudejumeem faweenota. Panihfufchajeem aifgahje-
jeem toti wajadfiga palihfibaš fneegfchana.

Tagad ifgahjeju jantajums greefis uf femi no-
peetmu walfibas, pufes un fadhfwes wehribu. Tas ir glufchi faprotams. Aifgahjeju jantajumam ir dhita nofihme fainmeezibas un polifitās finā. Wina wif-
pufiga pahfpreefchana noteef ar walfibas intrefi. Naw wajadfibas runat par to, jif fcha jantajuma iffchirfchana ir geuhfa, kura prafta neween walfibas eewehribu, bet ari abfalftu.

Weelafā aifgahjeju ftazija jeta, jaw no fenlakteem, ir Tjumenā. Ap pilfchtu ir uftaitās barafas, kur aifgahjeji atrod patwerfmi. Bet barafas ir mafas, tital weenā nodatā ir krahfns. Tahdā barafā, kur gandrif naw patwehryms pret aukftumu, war tif to eewetot lihfs 1000 zilweku; bet arweenu teef fa-
bahiti ne mafaf tā diwi un dafchreif trihfthufchofchi! 1890. g. pawafari tur apmetās wairaf tā 14,000. Pee barakam naw nelahdas pajumies, kur zetineeki waretu fawas leetas nolift. Wini weh few lihfi kalteu rudfu maifi, „fufarus“, ar kuru ufturas wifu jefu, zeredami, ka warbit ar to aifkūs lihfs jaunai nometnei, bet weens patš leetus Tjumenā — un „fufari“ pahfwehrfchās par dubiteem! Weelafai dafai zetineeku ari japaleef uf lauka, un behrni, neapra-
dufchi ar bahrego Sibirijas nafki, faflimft un no-
mirft. Pagahjufchā wafarā ar bafam, fcharlatu, dšiferitu un tifu nomira pahraf par 600 behrneem. Tjumenā preefch aifgahjejeem ir flimnija, bet tant war geuhfi eewetot 10—15 zilwekus. Sfinneeku ir dauts wairaf, kwei rindās fapfeefi guf no weena lihfs diwi finiti un wehl wairaf. Tomfā ir otra leelafā ftazija. No Tomfōs weena dafa zeto uf Auftruma-Sibiriju, bet leelafā dafa aifgahjeju dadas uf wineem eerahditeem femes gabaleem, tadēf fche wini nefafpeefchās tahdā wairum, tā Tjumenā;

Laš pa Lukumu un apšahri leelā mehā iplati-
šās, ar kurām daudzi mās behrni saņēmuši. —
Lukuma wešgā beedribā, pateizēšs muhsu zentigā
tautešča, J. Vīrsēgala lga puhsineem, daudzi rosi-
gata dšīwe manama; wābrū fatot, ta saht — selt.
It ihpāshi teatra sūd Vīrsēgala lgs daudzi puhsēes
un semišču atšīhānu ihpelnēes pee Lukuma un
aplāhrines Latweešchem. Tomēr gabas lahti, kas
winam par nepeteekošām dekorāziam pahmet.
Dekorāzias teesham nepeteekošas. Bet waf tab
Vīrsēgala lgam par tahm jagahdā? Buhtu gan
jaeewehro, ka, ja grib pahmetumūs ihfajit, tad ar
tahdeem weemēt jagreeščas pee ihstās adrefes.
Edvarts.

e) Baltijas notikumi.

Widsemē dibinatai beedribai, kuras no-
luhts, nepēaugušchem nofeebneetēm dibinat labo-
šanas eestāhdes un semkopības kolonijas,
eekšleetu ministris, kā „W. G. A.“ sūno, apšīp-
nājis statutus 22. februari.

Wilsēhtas šolas Widsemē un Kursemē,
kā medizinal-departementis leezina, blakus galwās
pilsētu un Wāršchawas šolam — no wīšām šolam
wafst esot wīšwefeligaki eer ihstās.

Meretas gada tirgus atjēts 1. maju.

Wīnu pagastam eekšleetu ministrija 27. fe-
bruari aplīpīrinājusē fawstarpīgās ugunsapdrošīna-
šanas statutus.

No Wdaschchem sūno „Zig. f. St. u. L.“, kā
30. martā Remneeku mahjās, aif šīhšū ešara, ih-
zēhles ugunsgrēhts, kuram par upuri krituse ari
weena zilwēla dšīwida. Minētā deenā wīš wīšrešči
bijušči ihgahjūšči uš wēju, mahjās atradusēes itai
seweešči un lahts sūms wēzīs, kas, nespehdams patš
glābēes, bijis leefinās tā fadēšis, la wehlat atrahās
itai fadeguščas kaulu atleelas. Saimneze wīnu
gan wehl mehginājusē glāht, bet dabūjusē sūpras
degumu mahjās. Saimneekam notikūšči leeli saude-
jumi, jo leefnam krituse par upuri ari prašwa sūma
škadras naudas.

No Kursemes uš Sibiriju 1890. g. aifšū-
hīts 51 zilweks, to starpā diwi zaur pagastu spree-
dumu par netilgīgu dšīwī. Par uguns peelaishānu
aifšūhiti 2 wīšrešči un 1 seeweete, par sēplawību
— 10 wīšrešči, par laupišchānu — 12 wīšrešči,
par nepateju sēhreschānu — 3 wīšrešči, par krahp-
šchānu — 1 wīšreētis, par behrna nogalināschānu —
1 seeweete, par sahdšību un sahdšības sēhreschānu —
2 wīšrešči, par zitu mantas ihšchēhēdību — 1 wī-
reētis, un 7 wīšrešči, kas ih Sibirijas ihbegušči.

Zelgawas Latw. Beedr. Seml. Nodāšas
japulze 4. aprīlī ih. g. bij labi stipri apmeklēta gan
no beedreem, kā ari weeeem. Uš deenas fahrtības
stahweja diwi referati, Semkopības kalendara leeta
un potjarinu ihdāschāna waj ihmainišchāna. Pī-
mais referats bij no J. Vīrsēka: „Par lopbarības
stahbu audšchānu“, otes no J. Wagnera: „Kā
stahpellis fahstams un pawairojams.“ Jo dšīhwās
debates atšīhājis, pahpreešchot „Semkopības kalen-
dara“ ihdōschānu gan formas, gan satura, gan ari
zenas sūd. Ka tas buhs lošchš dahwajums muhsu
arohneem, leezinās pats kalendars. No sawas pufes
tīt ihfalam atšīhānu Semkopības Nodāšai, la šchi
grib ihpildīt šcho sen sajuoto robu; mūsemkopim buhs
grahmata, štur tas atrahis daudzi laba un šlaista,
gan wajabīgās tabulas, gan ari pamahjības dāschā-
dbs laul fainmeezības arodbs. Sapulze ihwehseja J.

Wagnera, J. Vīrsēka, K. Freimana, Brasda un
J. Sejeneka k., kureem jārūpējas par kalendara ih-
dōschānu un eesuhjoto rakstu fahahrtōschānu. — K.
Timma kungs ih Demenes (Kugch-Kursemē) bij Seml.
Nod. preešhītis 7 mahz. muhschīgā ašbolina sehkās
ihwehgināschānai, kā ari 2 bumbeera potjarinus, ko
Seml. Nod. ar pateizību preehēma un ihdāšija starp-
beedreem, lai tee to dāschādās semēs ihwehginātu un
sūnotu, lahti bijušči panahšumi. — Atšīhāna ari
teem lungeem, kas S. Nod. biblioteku pabalsta, dah-
wadami tai dāschādās grahmataš. — Nahšōschā fa-
pulze buhs 3. majā, pulstien 12 pušd. (L.)

Durbē, kā „D. J.“ sūno, nodomats dibinat
krahj- un aifdewu kasi, ih kuras mašgruntneeki
wajadšības břihti waretu naudu aifneentes.

Par Wauskas pilsēhtas galwās weeneeku, kā
„D. J.“ sūno, eewešlets aprīnka ahršis Dr. Wīhlers.

Uš Zgaunu 4. wispahrigeem dšeed.
šwehtseem, kā „Post.“ sūno, dšeedatoju un muhsu
peeteikūšchēs: no Widsemes — 2252, to starpā 40
no Rīgas, un no Zgaunijas — 883.

Torgeles Zgaunu fahrtības beedriba,
kā „Diewika“ sūno, nolehmuše, šchogad, 23. junijā,
ihrihtot tautas šwehtkus, par pēemīnu Keisara Ma-
šehtas 10. gabu waldbas laitam.

d) No žitām Kreewijas pufem.

Par Keisariskās Augstības Keelknaša
Tronamantneeka želōjumu pēnahšchās pa
telegrafu šchahdas sūnas:

Londonē, 17. (5.) aprīlī. Ih Šchangajas sūno,
kā Keisariska Augstība Keelknašs Tronamantneeks
watar aifzelojis uš Gontonu.

Peterburgā, 6. aprīlī. Keisariska Augstība
keelknašs Konstantins Konstantino wīšchš watar
aifbrauzā uš Kalugas gubernu.

— Keisariska Augstība Georgijs Aleksandro-
wīšchš ar twaitoni „Admiral Kornilow“ watar
aifbrauzā no Palmās uš Wjarschjo.

Peterburgā, kā „Wost. Wēd.“ sūno, šchoduden
dibināschot pirmo pulstentāistitaju školu, fawee-
notu ar pulstēnu fahrtiku. Tā tad ir žeriba, ka
turpmal waresim nesat pašču semē pagatawomūs
pulkstēnus.

Wareistizības mahšbasnijas nodomats eestāht
pee wīšām gimnāšijām. Šwehtais Sinods, kā „Wet.
Wēd.“ sūno, to atšīnis par wajadšigu.

Peterburgā, 8. aprīlī. No 27. aprīta fahlot
atwehlets wēst lweešchš, rudšus, meešchš, grikus un
sūnas beš mājseem pa želōschēm dšēlsžētem: Zep-
pajas-Romnu, Peterburgas-Wāršchawas, Polešjes
zaur Wrausku, Wīlānu un Welostoku un no Zarizinas
uš Rīgu ari linšchās. Wajadšīgōs eerihōjūmūs
pee wagoneem war eetaist fahrtitaji, priwatas personas
un dšēlsžētu beedribas.

Peterburgā, 9. apr. Pežs sūnam, dabūtām no
Londonas un Berlīnes par labības žēnu žel-
ōschānos, pahrdewēji uš šchejeenes labības tirgus ir
tapušči atnūrgi.

Notaru amatam, kā „R. W.“ sūno, tihšchot
atimēti dāschī darbi imobilijū un zitu leetu sūd.
Hipoteku uštawu eewešchot wehlatāis 1892. gada
fahstumā.

Peterburgā, kā jaw sawā laikā sūnots, tika
eerihlōts nams, kurā par lehtu žēnu war dabūt
tehtu, pēenu un zītus neaitīgūs dšēgreēnūs. Šchahds

nams ihrahdijees par toti šwehtigu, jo laudis leelds
barbs te karu deenu fahpūhtot. Eewešrojet labos
panahšumūs ar pirmo namu, nodomats turpmal
atwērt wehl 6 šchahdas pat weetas, lai zaur to
laudis atwērtu no reibinoschū dšēgreēnu leetōschānas.

Apteeku jahlu augu audšinaschānu, kā
„Wīrsch. W.“ sūno, domēnu ministrija nodomājusē
ihwehgināt it semišchēi Kaukāsijā un Krīnā, tabēl,
ka te šchee augi wīslabaki ihdōschōtees. Wajhijā
jahlu augu audšinaschāna esot stipri atšīhijūšs,
kaut gan tur gaisš ne-esot tīt ihdewīgš, kā Kaukāsijā,
un tomēr no defetinas semēs, kurā audšinos jahlu
augus, atlezet lihš 100 rēf. pēlās.

Tehjas audšchānu Kreewijā, it semišchēi
Kaukāsijā, gar Melnās jūhwās kraštu, grib weizinat
lahda atšiju beedriba, kas dibinājusēs Peterburgā.
Išwehginot panāhts, ka te tehjas krahms it brangi
aug. Tā tad netahā nahšamibā mums ir žeriba,
ka waresim dšert tehtu, kas pašču semē auguse un
newajadšēs tīt dahrgu naudu mašfat par tehtu, kas
no Rīnas eeweista.

Uš Baltijas dšēlsžēla ihgahjūšchās seštēenas
wafarā, neilā no Čaišchinas, notika fahurschānās
starp pasta brauzeenu, kas gahja uš Weweli, un starp
prietim nahšōschō preešchū brauzeenu. Pasta brauzeenu
par laimi warea wehl laikus apwērt, tabēl fahur-
schānās nebijā tīt spheriga. No dšēlsžēla laubim un
lihšbrauzeem nēdaufi dabuja masus grūhdeenus,
kamēr bagašča un pasta wagoni tika pilnīgi fahra-
gati. Ihdšbrauzeji bija tā ihbaldēti, ka dabūsi ih-
mīschānā ihdāušija logus un leza ahrā. Stahsta, la
preešchū brauzeena mašchīnīs prahtā jūzis un lihš
sawam brauzēnam no pehējās pēeturas weetas,
beš stahijas preešchēneka atkūzās, tīt leelā aštrumā
prombraukt, ka wīnu wairē nespehjuschi panāht.

Waskawas bijušchais generalgubernators knašs
W. A. Dolgorukowš aifbrauzis uš ahrsemem.

Waskawas sūkopības un ihweeēzības
beedriba nodomājusē, nahšōschā gadā Waskawā ih-
rihtot otru ihweeēzības ihstahdi.

No Wāršchawas sūno, ka tur ne sen lahdš
84 gabūs wezš fīrmgalwīs leelā nabadšībā nomiris,
kureš wispahriģi aifšis par leelu škopuli, tabēl ka
wīnam bijuse manta un wīšch pats sēw un fawee-
jeem wīnu leelšis. Wīna weenīgā meita nebijuse
spōschds apstāhdšs apwezeta un tomēr wīna no tehna
nekad nēdabūjusē ne mašako pabalstu. Pežs wehšča
mīrščānas mantineeki mantojuschi wīna diwūs namūs,
bet naudu nešur newarejuschi atrahē. Tad pehdiģi
nelaika sūnīs, imentāru nokahrtōjot, mīrščā dšī-
wōkt atrahis wezu aitatādas laškolu, kureš, kaut
gan ihstāijees par glušchi newehrtigu, pežs ruhpiģas
pahrmleeschānas ihrahdijees par toti dahrgu apgehēba
gabalu, tabēl ka wīnā bijušči paslehtī 46,430 rēf.
škadra nauda un wehrtšpāpīrds. Ešot žeriba, ka
mantineeki atrahišchot wehl wairat naudas, tabēl ka
domajot, la škopulis, kureš pats sēw un fawēs
behrnūs mašat mīhseja nekā naudu, wehl leelatu ba-
gatiņu buhs fawāušs.

Wesā, 9. apr. Restatot uš augstām ženam,
labības pēnebumi nam ihušchi leelaki, tabēl ihwe-
šchānā radees klūjums. Deenwid-reetuma dšēlsžēla
stahjās fahwātā labība eet uš Sojnowīzu un Kawa-
lauschēm.

Kijewas - Galitschās metropolits Platons,
kā „Now. Wēd.“ sūno, newefelības beht atšahšchōtees
no sawa augstā amata.

Sarlowas pilsēhtas nabageem Keisariskā Aug-
stība keelknašs Michaels Nikolajewiščš dahwina-
jis 1000 rēf., kure ihbalami Wīna nelaiša fawlatas
draudfines keelknašs Dlgas Žeborownas wahrdā.

Uš Deenwid-reetuma dšēlsžēla Umana
linijas, starp Kristinowkas un Umanas stahjām, diwi
sehni ušwehšchū uš sēedem rešnu balē, gribēdani
redset, waj mašchīna balē pahrgreešchot, jeb waj
brauzeens ihstreešchot ih sēedem. Dšēlsžēla eerehni
par laimi balē pamānījūšči un to wehl laikus pa-
spehjuschi nowelt no sēedem, zaur to nowehrtja
breešmīga nelaieme.

Par Čchidnu koloniju dibināschānas
mehginājumū Želaterinoflawas gubernā
„Noworof. Telegr.“ pahneēšs deesgan eewešrojamas
sūnas. Tas, ka reetuma gubernās ir ar Čchidnem
pahpīlbitas, kas fainmeezības buhšchānam toti laite,
pamudināja Domēnu ministriju, ihwehgināt, žil lahti
Čchreju tauta eespehšiga, pate sawā labā nobarbotēs
ar semkopību. Tam nolūhtam 40. gabu beigās
Čchrejem Želaterinoflawas gubernā eerehdiģa sēmi,
kur nomeštees. Nometnes nolika sēw waldbas uš-
raudšības. Nomeschānās nofajijumi bij wīslabalee.
Kats Čchidšs dabuja 40 defetinas semēs, no kuras
wehlati 10 defetinas atwehma palidšības kapitāla di-
bināschānai. Beš tam katra fāmīlija dabuja 175 rēf.
nodibināschānās nolūhtam, kas, eewešrojet torešējo
naudas dahrtšību, bij ihsti dšchēna sūmīna; wīneem
atlaida wīnūs noboktu parabus un uš 10 gadeem
wīnūs atwābināja no tahlatu noboktu mašchānās,
kā ari uš 25 gadeem no kara klāušības ihpīlbiščānās.
Lai Čchidnem eemahjitu semkopību un semkopības
fainmeezību, it uš 10 fahšchām nometināja weenu
Wahju fāmīliju. Tā leelš pulks fahšchū ihžēhlās,
kurem pēdereja 30,257 defetinas semēs un kuras
nometās 10,890 žilweku. Tabēl tā nebij waldbas
waina, ka, kaut gan „nabaga nošpēstai tautai“ dēwa
tahdus atweeglinājumūs, kolonijas netahdi neupšlanta.
Tagad no koloniju dibināschānās laika 30 gadi pa-
gahjūšči, tomēr naw nelahdas žerības, ka Čchidni
ar semkopību apradināsees.

No Rīgas.

„Austras“ beedribas darbweidš, J. Drau-
dšīnšch, pēepēšči nomira šcho otrdeenas rihū.

Adams Ores lgs nodomājis Peterburgā ih-
rihtot koncertu labdarigam mehērim par labu.

Rīgas Latw. dšeed. beedriba rih, kā Wuh-
polu ihwehtēnā, ihrihtō Rīgas Latw. beedr. namā
koncertu. Starp žitām dšeesmam, kā dšēd, pirmo
reisi klauštāji dabūs dšēdēt diwās J. Wīhtol lga
komponetas dšeesmas.

Rīgas Latw. Amatu. pal. beedriba sawā
pehdeja pīlnā japulzē, kā „D. L.“ sūno, nošpreeduse
kaut buhmet jānu namu un tam nolūhtam atweh-
lejusē 70,000 rēf. leelu kredītu, kā ari ihfollit par
nama plānu 2 godalgas, 150 un 100 rēf. leelumā.
Wuhwēs wadību ušžēšchot tam, kura plans apbal-
wōts ar godalgu.

Rīgas hipoteku beedribas delegatu japulze
3. aprīlī nošpreeduse, turpmal ihdot tīkai 5 proz.
šīhu sūhmes un procentūs uš aifdewumeem no 7
pafeminat uš 6%. Reserwas kapitalam par labu
nemamos mašajūmūs no 1891. gadā ihdōdameem
aifdewumeem nolika uš 3 proz. un šchajā gadā no

tatšču wīnu sūnās sūnešas no 1000—1500 dwehsetu,
barakās nelahdi newar wairat ušnemt par 400 žil-
weku. Tomiškā barakās ehta daudzi šīlata, kā Tju-
menā; bet tā la šchahs pilsēhtas atrodas totu pur-
wainās apgabalds, tad wīseem, kas naw eekuwūšchi
barakās, ir janometas pa purwu; pēaugušchē gan
istur, bet behrni stipri wahrgēt un daudzi nomirēti.
Wafarā 1890. g., fahstājās junija deenās, starp Tom-
skas aifgahjeem bij lihš 100 grēhti fahstūmūschū.
Aifgahjeju sūmību un mīrščānu war mehrot ar teem
pēhšimejuweem, kas ihsti Tjumenā waj Tomskā uš-
fihmeti. Daudzi ihēt no Tjumenas grēhti fahstūmūschū
un nomirēti 10—12 deenu ilgā želōjūmā lihš Tom-
skai ar twaitoni. Žiti, Tomiškā pametūšchi, aifšūeēš
sawu jānu mahjās weetu, lai tur noliktu fawēs
nowahrgušchōs kaulus semēs kēhpi. Grēhti žiget,
kā tīt leela mīrštība ir žetā; kā wīna ir leela, pa-
rahdas ar aifgahjeju partiju, kas želōja 1889. gadā;
žetā ween nomira wairat par 30 behrneem.

Nu ir pahrwāretī wīš žēla grēhtūmi un aifgah-
jejam wajag fahētes jānuajā tehtwījā pee semēs fop-
schānās. Wīnam teel dots melnfemes gabals ar
mēschu, turumā ir ari uhdens. Tahdā semē war
dabūt rāschū, fahbu wežā weetā netad nenehma.
Preešch dšīhwōktu tairišchānas nereti ir pee rokas
tīt leels preešchū waj egļu mēschš, fahbu Kurksas
waj Tambowas gubernās newar par leelu naudu
dabūt pīkt. Wīšs labš, bet trūhšt lihšchētu, lai
waretu fahht buhmet jānu dšīhwēs weetu, preešch
loktu fawēschānās wajag 2 fīrgūs. Sibirijā fīrgi ir
teht, jo par pahri darba fīrgu wajag mašfat tītāi
30—40 rēf.; wajag tītāi pahra defimēt rubtu, lai
waretu nopīkt arktu, eješču, ratus. Pīrnā laikā
wajag preešch sehkās fahbu 15 pudu labības; waja-
dšiga ari gowš. Naw leela šchi weenas fāmīlijās
semneeku mantība, bet par 100 rēf. to pašču grēhti
fahghdat. Kureš aifnes sēw pīrnā weetā lihšči

pusotra fīnta rubtu, tas ir bagāis; kas panem
lihšči tītāi 100 rēf., tam naw weegli, bet wīnšch war
apghadatees ar wīju, ko nepēzeeschāmi wajag pee
seimeeka ihfīschānās. Bet kam ir mašat par 100 r.,
tam ir toti grēhti. 100—150 rēf. uš fāmīlijās, ne-
atnes lihšči daudzi jānuas laimes mellestāji. Pah-
gahjūschā gadā, no pawafara lihšči 1. septembrim, zaur
Tomiškā aifgahja 2282 fāmīlijās. No tahm tītāi
78 (3½ proz.) fāmīlijām klahē bij 100 un wairat
rubtu, bet 1499 (lihšči 66 proz.) fāmīlijām bija
3—5—10 rubtu katrai, bet leelakāi dafai pawifain
nebij naudas. Ne labal tas bij 1888. g. Tomskas
eerehēnis fahchjīs par 2325 fāmīlijām sūnas; ih-
rahbijās, ka tītāi 756 (27 proz.) bij wairat tā 50 r.
uš fāmīlijū, bet 1250 (44 proz.) pawifain nebij
naudas, jeb ih tītāi ne wairat par 10 rēf. Ne
wīslabako melnfemi newar tam palidset, kas aifgahjīs
tūschām rotam. Ja wīnšch dšīhwo semēs teht,
dabūa trūhšumu, ihstīha fahbu pusdefetinas semēs,
pehēht sehkū uš parada, eesehē tītāi rudšus, pašcham
nepateel ne preešch pūsgada uštūroti. Par gabu,
daudzi par diwi gadi, tahds aifgahjēs ir pawifain
ihpūtejis un eekritis lihšči aifsim, tad greeščas
pee ziteem pež palidšības, jeb tūschām rotam želo
atpakt uš dšimteni. Dšimtenē wīnu ari fagaiba
trūhšums; sēme ihdota žiteem, ihdāta un lopi pah-
dōti, naw wairē sawa kaktina, wajag melleet wī-
lehtāka deenas darba un dāschū reisi pat luhgtees
šchēhšērdīgu žilweku dahwanu. Tahdam aifgahjejam
jānuā weetā ir atspāids dahrgs. Ja tahds dabūs
aifneentes, tad wīnšch buhs pateizīgš fawam
lītenim. Gerihšo aifgahjēs drustu fainmeezību,
tad 5 lihšči 10 gabds ihmahā eetaistito paradu.
Že daudzi eewešribas, lihšči dabū palidšību, uš kuru
žerē aifgahjeji, kas teel apghadati ar ne leeleem
lihšchēleem; zaur ušžihēti tīt wīnā panāht daudzi labaku
ihfīschānu, kā wegeē eedšimtee Sibirijas fahšchū

eemihneeki. Faktas fahdšchā, Wīlškas aprīnē,
preešch wīdeja aifgahjeju žemata wajaga 9 fīrgu
un 10 gabalu ragu lopu. Smotenskas fahdšchā,
Wīlškas aprīnē, preešch wīdeja aifgahjeju žemata
wajag 8 fīrgu un 9 gorju, tad wehl, la kreewu
melnfemes gubernam, semneeku žemāids ir 2
lihšči 3 leellopu. Marijas aprīnē, Tomskas
gubernā, ir Tscherniščewas fahdšchā. Wīna tita
dibinata tītāi 1888. g.; tagad tāt ir 90 patšah-
wīgu fainmeezību, kuras pahrdēma 1889. g. 2500
pudu labības. Ja beht fainmeezībā tahdūs augstus,
tad tomēr wehl nedrihtit apmeerinatees ar tahm
jaukām domam; jo daudzi paleel nabagi, uš dšimteni
atgreeschās weheli tūhstōschī aifgahjeju. 1889. g.
zaur Orenburgu ween atmahja 75 fāmīlijās, klaitā
3715 dwehsetu, ne-eeskaitot tos, kas atgreesās beht
neihdōschānās, eetaihēes jānuā dšīhwe.

Eewešrojet to, mehš ar semišchū preeku apšwe-
zinājam jāundibināto palidšības beedribu preešch aif-
gahjeem un wehlejām wīnai godam selt un palidset
trūhšigēem kreewu semfopjeem. No pašchās beedri-
bas un wīnas darbības pīrmeem foteem ihrahdijees
wīnas eewešrojāmiba, lihšchūhstība un ušžihiba.
O. A.

Kā fonografs ihleetojams.

Fonografs žēn. laštājeem buhs deesgan pašhstams,
jo „Mahjās Weešis“ par to sawā laikā pahneēšis
plāschānas sūnas. Wīswairat tas ihdeeniščhā dšīhwe
teel ihleetošs Amerikā. Kā sūnams, Melkskas waldbā
noslehgufe kontraktu ar šchahs runāschānas mašchīnas
ihgudrotāju, Čchifonu, pežs kura wīnšch dod leetōschānā
sawūs fonografus tureenes pasta waldeem. Ja lah-
dam sūna fūhtama sawam draugam jeb radineekam,
tad tagad šche pa leelakā dafai nerakhta wīš wehstūki,
kā pee mums, — jo Amerikāni wispahri ir kurti

rakstītāji — bet noet pasta walde un eerunā fono-
grafā to, ko grib teikt sawam draugam jeb radinee-
kom. Pasta walde tagad nofūhtā rullī, kurā runas
flanas eespeestas, uš to weetu, kas ir ušdota. Tad
teel sūnamam žilwekam sūna dōta, la pasta walde at-
nahkufe preešch wīna wehšis. Wīnšch noet pasta
walde un nu klāušas, ko tas wehstja. Ja sūnas fūh-
titājs pašhstams, tad klauštājs pašis ari wīna wa-
lobu — luhš, tīt smalki fonografs žilweka walodu
tunā palak!

Nupat Amerikā fonografs ihleetošs wehl žitām no-
luhtam. Rahds fūnta hriģis mīljonars Ņū-Jorkā
guleja jaw ilgaku laiku uš mīrščānās gultās; wīnšch
bij dabūjis treetu, tā ka newareja newēena ložekla
kūšinat. Rahdu deenu mīljonars juht sawu pehdejo
sūndimū tuwojamees. Wīnšch gribetu kaut ko noteikt,
kas manto wīna mīlšigo hagarību, bet nespehē ne
rolas palūstinat, kur nu wehl ko ušrakstīt. Bet te
mahza glābējs ihstā laikā, par ko wīš kahrigeē
mantneeki buhs preezajūšchēs, lai ihbegtu bešgalīgās
kūdas beht mantojuma teesbān. Protī, atneja ru-
nāschānas mašchīnu jeb fonografu, kurā nu mīrejs,
wahju bolš, waldbas wīhru klahstūhtne, eerunāja
sawu pehdejo gribu. Pežs tam waldbas eerehēni
mašchīnu aifsegeeseja un ušglabāja droščhā weetā.
Wagameeks dšīhš pežs tam slehdja fawās ariās.
Ntomas deenas wehlat tika pahnoti wīš nelaiša
radineeki un mantineeki un waldbas eerehēni klah-
stūhtne atlauša fonografa seegētūs, ušstahdija ma-
schīnu un nu wīš klahstēšchē klauštājs, ko mīrejs
katram nowehlejis.

Šchahdejadi mantu ihwehlot, newar želtees ne ma-
sātā šchahstāschānās, jo imehleschāna ihklāušas tā, it
kā tātī břihti pats nelaišis uš wīneem runatu, jo
ir klaidri pašhstama wīna balšs. —ks.

